

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ „АКАД. СЕРГЕЙ П. КОРОЛЬОВ“ ГР. ДУПНИЦА

2600 гр. Дупница, обл. Кюстендил, „Орлинска“ 70, тел. 0701/51835,

e-mail: info-1002136@edu.mon.bg

Утвърдил:.....

/Директор инж. Елена Костадинова/

ПРОГРАМА

за

**за прилагане на институционалните политики за
подкрепа на гражданското, здравното,
екологичното и интеркултурното образование
за учебната 2023/2024 год.**

Настоящата Училищна програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в ПТ "Акад. С. П. Корольов" е разработена съгласно Наредба №13/21.09.2016 г. на Министъра на образованието и науката. Програмата е приемана на заседание на Педагогическия съвет на 01.09.2023г. и утвърдена със заповед №845/04.09.2023г.

I. ОЦЕНКА НА СИТУАЦИЯТА

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват в училищното образование в различни форми. Интегрирано е в учебното съдържание на учебните предмети в рамките на общеобразователната подготовка от VIII до XII клас. Възможно е да се преподава интегрирано в часа на класа, в дейностите по интереси, в извънкласни училищни, извънучилищни и междуучилищни дейности, както и при общата подкрепа за личностно развитие.

(1)ДОС за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се определя с наредба.

(2)Държавният образователен стандарт определя: (чл.1. ал. 1 от Наредба за ГЗЕИО)

1.същността и целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;

2.начините и формите за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;

3.рамковите изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;

4.институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

II. ЦЕЛ, ОСНОВНИ ЗАДАЧИ И ПРИНЦИПИ

Главната цел на настоящата програма на ПГ "Акад. С. П. Корольов" е формиране на социално ангажирани личности с изградени умения и компетентности за пълноценна реализация в съвременното демократично общество.

Специфичните цели визират:

- насърчаване и подкрепа на децата и младите хора в процеса на социализация и утвърждаването им като достойни граждани;

- придобиване на нагласи, знания и умения, необходими на всички, за да учат цял живот, да се трудят и проявяват високо гражданско съзнание;

-максимално развитие потенциала на всеки ученик и възможност за самореализация като зачита правилата и не накърнява правото на другите да осъществяват своите житейски планове.

Основни задачи:

1. Създаване на благоприятна педагогическа обстановка, която да осигури на учениците възможност да осъзнаят и осмислят всички аспекти и измерения на ГО.

2. Запознаване на учители и класни ръководители с нови, успешни педагогически практики, ценен чуждестранен опит, осигуряване на компетентна помощ от експерти.

3. Учениците да участват пряко в дискусии, форуми и дебати по обществено значими и социални въпроси.

4. Да се изградят у тях нагласи за грижливо отношение към продуктите на човешкия труд.

5. Насищане с необходимата литература, създаване на банка за съхранение на добър опит, идеи, презентации, филми.

6. Изграждане на гражданска култура, чрез овладяване на граждански знания и формиране на гражданска навици и добродетели, позитивна ценностна система и обективен правилен светоглед.

7. Възпитание в дух на демократично гражданство и патриотизъм, национално самочувствие и гордост.

8. Ефективно здравно и екологично възпитание, предпазване от рискове, заболявания и зависимости, насочване към здравословен начин на живот, физическа активност, спорт и туризъм.

9. Формиране на разумна потребителска и финансова култура, спестовност, почит и уважение към труда на хората, съхраняване и естетизиране на учебната среда.

10. Поетапно и в зависимост от възрастта да се изградят представите на младите хора за начина на живот и проблемите в съвременните условия в страната и в ЕС.

11. Да се формира достатъчна за етапа на образование организационна, икономическа, здравна, естетическа и екологична култура.

Училищната програма е построена върху няколко принципа:

- Интеграция и мултидисциплинарност през целия курс на обучение VIII – XII клас, без да се предвиждат допълнителни учебни часове чрез използване на съдържателния и технологичен капацитет на основните учебни дисциплини и на дейността на класния ръководител.

- Постепенност, прогресивност и спираловидност на процеса на обучение и възпитание. Всички аспекти на ГО се застъпват още в начален етап, а във всяка следваща степен тяхното съдържание се обогатява, разширява и усложнява, съобразено с ДОИ.

- Ориентираност към всяко дете, към конкретния ученик, равен достъп за всеки и всички, сътрудничество, отговорна комуникация и хуманизъм на педагогическите взаимодействия.

- Плуралистичност на обучението, паралелни интерпретации, представяне на различни гледни точки и изключване на всякакви идеологизация.

- Активност, самостоятелност, съ-отговорност, ефективност при търсене на аргументи, варианти, идеи, форми и методи и тяхното реализиране.

- Гъвкавост, диалогичност, дискусионност, новаторство, творчество. Програмата предлага възможни модели, а учители, ученици могат да избират варианти, съобразени с конкретните условия в нашето училище, своя клас, актуални потребности на децата и юношите във възникнала ситуация, нагласите на родителите и др.

III. ЯДРО И КОМПОНЕНТИ НА ГРАЖДАНСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ, ФОРМИ И МЕТОДИ НА РАБОТА

Широкото съващане за гражданско образование включва голям кръг от проблеми, които в своето единство са необходими, за да могат сегашните ученици да станат достойни бъдещи граждани, притежаващи богата информираност и култура, висока компетентност и лична отговорност при участието си в живота на демократичното общество.

Обучението и възпитанието в ПГ "Акад. С. П. Корольов" е отворено към всички нови проблеми, които могат да се окажат значими за гражданска култура на младите хора след време.

Ядрото на ГО включва четири основни компонента:

1. Демокрация, власт и институции.

2. Граждански права, свободи и задължения.

3. Национална идентичност.

4. Социална кохезия (връзка, сближаване) и различия.

Съдържателното ядро на ГО е насочено към натрупване на гражданска знания, включващи фундаментални идеи и информация, необходима на всеки човек, за да е ефективен и отговорен гражданин. Те следва да се превърнат в интелектуални навици и навици за участие, свързани с гражданска умения и компетентности за:

- основни житейски умения;
- умения за общуване при решаване на социални проблеми в бита;
- взимане на решения;
- работа в екип;
- решаване на конфликти и постигане на разбирателство;
- умения за отстояване на безопасно поведение и поемане на отговорност;
- действия и условия при стрес и екстремни ситуации;
- интеркултурни взаимоотношения;
- участие със свой принос в гражданска инициативи и в училищния живот.

Крайният резултат е изграждане на гражданска и общочовешки добродетели като основни черти на характера на „базовата личност“ на всяко дете и младеж. Те са необходими за съхранението и усъвършенстване на конституционната демокрация и

крепкото ни гражданско общество, за формиране на така необходимите самодисциплина, честност, патриотизъм, толерантност, уважение и засочнане на ценността и достойнството на всеки човек.

Реализиране:

В училищното образование гражданско, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява :

- В часа на клас;
- В занимания по интереси;
- Чрез обучение по учебни предмети;
- Чрез дейности за развитие на класа като общност.

IV. МОДУЛИ И ДЕЙНОСТИ

Гражданско образование има три основни измерения:

- **познавателно:** придобиване и осмисляне на идеи, понятия, системи и концепции;
- **социално:** способност да се практикува демокрацията във всички форми и във всички области и етапи в живота на човека: в детството, юношеството и зрелия живот;
- **емоционално:** разпознаване и приемане на ценностите на демократичното общество.

ТЕМИ ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП

(VIII – XII клас)

РАЗДЕЛ	ТЕМИ
I. Моето „Аз“-реалистична оценка.	1. Какъв човек си и какъв искаш да бъдеш? 2. Трудности, с които не успяваш да се справиш? 3. Асертивното поведение – увереност в себе си. 4. Всичко зависи от теб!
II. Образование за мир и мирно решаване на конфликти	1. Живот в промените и отговорно гражданско поведение. 2. Подготовка на младите хора за мир и ненасилие. 3. Ефективно общуване – преодоляване на стрес и напрежение, отстояване на права, водене на преговори.
III. Гражданите, политиката, демокрацията	1. Що е демокрация? 2. Европейска демокрация в България за управление в услуга на гражданите. 3. Политически модели на управление. 4. ЕС. България в ЕС. Ролята на България в ЕС.
IV. Гражданите, властта и държавата	1. Политически системи. - Държавна власт - Държавно управление - Държавен апарат - Дипломация 2. Форми на държавно управление. 3. Форми на държавно устройство. 4. Държавни символи

V. Национална идентичност и различия в обществото	1. Нация и национална държава. Национална идентичност и групови идентичности. 2. Малцинства и образователни институции: регламентирано равноправие и фактически ограничения. 3. Толерантност, а не ксенофобия! 4. Нарушаване на човешките права по света: глад, бедност, деца-войници...
VI. Граждани, права и отговорности	1. Правата на човека и граждански права. 2. Правата на човека и държавните институции: защита на правата на човека срещу ограничаването и нарушаването им от институциите. 3. Граждански форми на отстояване на човешките права. 4. Индивидуални и колективни права.
VII. България и светът	1. Европейска идентичност и „границите“ на Европа. 2. Глобализацията – тревоги и надежди. 3. Дилемата – универсализация или глобализация. 4. Аз, България и променящия се свят. 5. Глобалните проблеми и възможните решения.

ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ

Примерни теми
1. Хранене. Гладуването и преяждането – ползи и вреди.
2. Здравословно хранене и вредата от диетите: анорексия и болимия.
3. COVID-19- дистанция, дезинфекция и дисциплина.
4. Лична хигиена, облекло, външен вид.
5. Физическо развитие и дееспособност.
6. Психично здраве и личностно развитие.
7. Сексуално здраве.
8. Предпазване от употреба на психоактивни вещества.
9. Вредата от мобилните устройства.
10. Новият наркотик интернет – как да се спасим?
11. Агресията в училище и извън него (опазване живота и здравето на децата и учениците, опазване на материалната база в училище и на обществени места).
12. Екология и опазване на околната среда.
13. Безопасно движение на улицата и пътя.
14. Мамо, не пуши цигари, защото ....

ПСИХОФИЗИЧЕСКО И КОГНИТИВНО РАЗВИТИЕ

Примерни теми
1. Щом не ме е донесъл щъркелът, тогава?

2. Кои събития от външния свят предизвикват реакция в мен?
3. Как да подобря общуването си с другите и да се откажа от лошите привички?
4. Какво знаем за зависимостите – алкохол, хазарт, наркотици?
5. Народопсихология: „С какъвто се събереши, такъв ставаш!”. Жертв ли сме на наказанията на родителите си?
6. Пътят между истината и лъжата. Последствията.
7. Любовта и уважението като духовни ценности. Омраза и завист.
8. Какво мисля за „правилата“:
- Трябва постоянно да съм напрек, за да не ме смачка този ужасен живот!
  - Трябва да полагам максимални усилия, за да се представя винаги в най-добра светлина!
  - Никой няма право на грешки. Ако човек сгреши, трябва да бъде жестоко наказан!
  - Трябва да държа хората на дистанция, за да не ме наранят!
  - Трябва да се представям само в най-добра светлина!
  - Трябва по всякакъв начин да се старая да си „пасна“ с другите (да се нагодя към другите)!
  - Трябва да успея на всяка цена!
9. Благотворителност.
10. Моята мечта е...
11. Аз нямам родители. Живея сам, в дом за деца, лишени от родителска грижа. За мен се грижи държавата...
12. Ценностите, които осмислят човешкия живот.
13. Какви качества трябва да притежава достойният човек?

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повишаване на личното самочувствие на обучаваните и формиране на умения и нагласи за участие в проблемите на класа, училището, обществото;
- Умения за активно участие в социалния и обществения живот на страната;
- Знания за здравословен начин на живот;
- Приобщаване към личните и обществени проблеми;
- Изграждане на собствена позиция по социално-значими въпроси и умения за изразяването ѝ;
- Перспективно мислене, отговорно отношение и положителни нагласи към хората и света като цяло;
- Умения за водене на социален диалог по наболели проблеми на училищно ниво, в семейството, обществото;
- Създаване на социални контакти;
- Знания за духовните и социалните ценности, интеркултурност;
- Изграждане на усет за индивидуалност;

V. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

I. ВЪЗПИТАВАНЕ В ТРАЙНИ НАВИЦИ ЗА ОТДАВАНЕ НА ПОЧИТ И ИЗРАЗ НА НАЦИОНАЛНОТО САМОСЪЗНАНИЕ

1. Определяне на училищни ритуали

- а) Всички официални празници, които се отбелязват в училището да започват с химна на Република България.
  - б) На 15 септември и 30 юни всички ученици, педагогически специалисти и гости посрещат и изпращат училищното знаме, носено от знаменосец и двама асистенти, показали добри резултати в образователно възпитателния процес.
  - в) официално раздаване на дипломи и свидетелства на зрелостниците
  - в) награждаване на отличили се ученици и учители;
  - г) поддържането на училищен кът и съхраняването на училищното знаме;
  - д) честването на национални празници, на официалните празници, на дните на национални герои и будители, на празника на патрона на училището;
-
- Честване на деня на Свети Иван Рилски - празника на град Дупница;
  - Честване на Деня на народните будители
  - Коледен празник
  - Честване на обесването на Васил Левски 19.02;
  - Честване на 03.03 — Освобождението на България;
  - Патронния празник на училището 12.04;
  - Денят на самоуправлението на 09.05 — Ден на Европа;
  - Тържествено честване на 24.05 — Ден на славянската писменост;
  - Честване на 2-ри юни —ден на Ботев и на падналите за свободата на България;

2. Определяне на училищни символи и други отличителни знаци

- герб на училището
- почетен плакет и грамота
- летописна книга

VI. ПОДКРЕПА НА ИНИЦИАТИВНОСТТА И УЧАСТИЕТО НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ЧРЕЗ ПОДХОДЯЩИ ЗА ВЪЗРАСТТА ИМ ВКЛЮЧВАЩИ ДЕМОКРАТИЧНИ ПРАКТИКИ

1. Участие в Ученически съвет като форми на ученическо самоуправление;
2. Организиране на доброволчески дейности във и извън училище;
3. Поддържане на училищната интернет страница с информация за активното участие на учениците в различни изяви- конкурси, състезания, олимпиади, изложби, проекти
4. Организиране на училищни празници, кампании и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;

4.1.Подкрепящи здравето:

01. 12. - Световен Ден за Борба срещу СПИН- ежегодни мероприятия;

17. 05. - Национален Ден на спорта — да се отбележи в часовете по ФВС по преценка на преподавателите.

31. 05. - Световен Ден без тютюнопушене — беседа с презентации в ЧК

4.2 Подкрепящи толерантността:

- 16. 11. Международен Ден на толерантността — беседа в ЧК, изработване на таблица в часовете по изобразително изкуство. Световен ден за борба с тормоза в училище

4.3. Подкрепящи социалната чувствителност:

- 18. 11. - Световен Ден в памет на жертвите на катастрофи — мероприятия свързани с този ден.

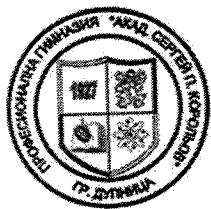
4.4. Подкрепящи правата на човека - беседи в ЧК

4.5. Подкрепящи опазването на околната среда:

- 22. 03. - Световен ден на Земята (водата)

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

1. Всеки преподавател има право на избор на тема от учебната програма. При избора се има предвид възрастта на учениците и най-вече техният интерес към определена проблематика.
2. Основна форма на работа – дискусия. Други форми – казуси, анкети, изследвания, сбирки, ситуациянни игри, тематични презентации.
3. Основен принцип на работа – активност и дискусионност, които позволяват активно участие на учениците, възможности за изразяване на собствени ценности, нагласи, гледни точки.
4. Контрол по изпълнението на учебната програма се осъществява от директора на училището.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ „АКАД. СЕРГЕЙ П. КОРОЛЬОВ“ - ГР. ДУПНИЦА
2600 гр. Дупница, обл. Кюстендил ул. „Орлинска“ 70, тел. 0701/51835
e-mail: pg_koroliov@abv.bg

Утвърдил:.....
/Директор инж. Елена Костадинова/

ПРОГРАМА

за

за прилагане на институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование за учебната 2023/2024 год.

Настоящата Училищна програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в ПТ "Акад. С. П. Корольов" е разработена съгласно Наредба №13/21.09.2016 г. на Министъра на образованието и науката. Програмата е приемана на заседание на Педагогическия съвет на 01.09.2023г.

I. ОЦЕНКА НА СИТУАЦИЯТА

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват в училищното образование в различни форми. Интегрирано е в учебното съдържание на учебните предмети в рамките на общеобразователната подготовка от VIII до XII клас. Възможно е да се преподава интегрирано в часа на класа, в дейностите по интереси, в извънкласни училищни, извънучилищни и междуучилищни дейности, както и при общата подкрепа за личностно развитие.

(1)ДОС за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се определя с наредба.

(2)Държавният образователен стандарт определя: (чл.1. ал. 1 от Наредба за ГЗЕИО)

1.същността и целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;

2.начините и формите за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;

3.рамковите изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;

4.институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

II. ЦЕЛ, ОСНОВНИ ЗАДАЧИ И ПРИНЦИПИ

Главната цел на настоящата програма на ПГ "Акад. С. П. Корольов" е формиране на социално ангажирани личности с изградени умения и компетентности за пълноценна реализация в съвременното демократично общество.

Специфичните цели визират:

- насърчаване и подкрепа на децата и младите хора в процеса на социализация и утвърждаването им като достойни граждани;

- придобиване на нагласи, знания и умения, необходими на всички, за да учат цял живот, да се трудят и проявяват високо гражданско съзнание;

-максимално развитие потенциала на всеки ученик и възможност за самореализация като зачита правилата и не накърнява правото на другите да осъществяват своите житейски планове.

Основни задачи:

1. Създаване на благоприятна педагогическа обстановка, която да осигури на учениците възможност да осъзнайат и осмислят всички аспекти и измерения на ГО.

2. Запознаване на учители и класни ръководители с нови, успешни педагогически практики, ценен чуждестранен опит, осигуряване на компетентна помощ от експерти.
  3. Учениците да участват пряко в дискусии, форуми и дебати по обществено значими и социални въпроси.
  4. Да се изградят у тях нагласи за грижливо отношение към продуктите на човешкия труд.
  5. Насищане с необходимата литература, създаване на банка за съхранение на добър опит, идеи, презентации, филми.
  6. Изграждане на гражданска култура, чрез овладяване на граждански знания и формиране на гражданска навици и добродетели, позитивна ценностна система и обективен правилен светоглед.
  7. Възпитание в дух на демократично гражданство и патриотизъм, национално самочувствие и гордост.
  8. Ефективно здравно и екологично възпитание, предпазване от рискове, заболявания и зависимости, насочване към здравословен начин на живот, физическа активност, спорт и туризъм.
  9. Формиране на разумна потребителска и финансова култура, спестовност, почит и уважение към труда на хората, съхраняване и естетизиране на учебната среда.
  10. Поетапно и в зависимост от възрастта да се изградят представите на младите хора за начина на живот и проблемите в съвременните условия в страната и в ЕС.
  11. Да се формира достатъчна за етапа на образование организационна, икономическа, здравна, естетическа и екологична култура.
- Училищната програма е построена върху няколко принципа:**
- Интеграция и мултидисциплинарност през целия курс на обучение VIII – XII клас, без да се предвиждат допълнителни учебни часове чрез използване на съдържателния и технологичен капацитет на основните учебни дисциплини и на дейността на класния ръководител.
  - Постепенност, прогресивност и спираловидност на процеса на обучение и възпитание. Всички аспекти на ГО се застъпват още в начален етап, а във всяка следваща степен тяхното съдържание се обогатява, разширява и усложнява, съобразено с ДОИ.
  - Ориентираност към всяко дете, към конкретния ученик, равен достъп за всеки и всички, сътрудничество, отговорна комуникация и хуманизъм на педагогическите взаимодействия.
  - Плуралистичност на обучението, паралелни интерпретации, представяне на различни гледни точки и изключване на всякакви идеологизация.

- Активност, самостоятелност, съ-отговорност, ефективност при търсене на аргументи, варианти, идеи, форми и методи и тяхното реализиране.

- Гъвкавост, диалогичност, дискусионност, новаторство, творчество. Програмата предлага възможни модели, а учители, ученици могат да избират варианти, съобразени с конкретните условия в нашето училище, своя клас, актуални потребности на децата и юношите във възникнала ситуация, нагласите на родителите и др.

III. ЯДРО И КОМПОНЕНТИ НА ГРАЖДАНСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ, ФОРМИ И МЕТОДИ НА РАБОТА

Широкото схващане за гражданско образование включва голям кръг от проблеми, които в своето единство са необходими, за да могат сегашните ученици да станат достойни бъдещи граждани, притежаващи богата информираност и култура, висока компетентност и лична отговорност при участието си в живота на демократичното общество.

Обучението и възпитанието в ПГ "Акад. С. П. Корольов" е отворено към всички нови проблеми, които могат да се окажат значими за гражданска култура на младите хора след време.

Ядрото на ГО включва четири основни компонента:

1. Демокрация, власт и институции.

2. Граждansки права, свободи и задължения.

3. Национална идентичност.

4. Социална кохезия (връзка, сближаване) и различия.

Съдържателното ядро на ГО е насочено към натрупване на гражданска знания, включващи фундаментални идеи и информация, необходима на всеки човек, за да е ефективен и отговорен гражданин. Те следва да се превърнат в интелектуални навици и навици за участие, свързани с гражданска умения и компетентности за:

- основни житейски умения;
- умения за общуване при решаване на социални проблеми в бита;
- взимане на решения;
- работа в екип;
- решаване на конфликти и постигане на разбирателство;
- умения за отстояване на безопасно поведение и посмане на отговорност;
- действия и условия при стрес и екстремни ситуации;
- интеркултурни взаимоотношения;
- участие със свой принос в гражданска инициативи и в училищния живот.

Крайният резултат е изграждане на гражданска и общочовешки добродетели като основни черти на характера на „базовата личност“ на всяко дете и младеж. Те са необходими за съхранението и усъвършенстване на конституционната демокрация и

крепкото ни гражданско общество, за формиране на така необходимите самодисциплина, честност, патриотизъм, толерантност, уважение и зачитане на ценността и достойнството на всеки човек.

Реализиране:

В училищното образование гражданско, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява :

- В часа на класа;
- В занимания по интереси;
- Чрез обучение по учебни предмети;
- Чрез дейности за развитие на класа като общност.

IV. МОДУЛИ И ДЕЙНОСТИ

Гражданското образование има три основни измерения:

- **познавателно:** придобиване и осмисляне на идеи, понятия, системи и концепции;
- **социално:** способност да се практикува демокрацията във всички форми и във всички области и етапи в живота на човека: в детството, юношеството и зрелия живот;
- **емоционално:** разпознаване и приемане на ценностите на демократичното общество.

ТЕМИ ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП

(VIII – XII клас)

РАЗДЕЛ	ТЕМИ
I. Моето „Аз“-реалистична оценка.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Какъв човек си и какъв искаш да бъдеш? 2. Трудности, с които не успяваш да се справиш? 3. Асертивното поведение – увереност в себе си. 4. Всичко зависи от теб!
II. Образование за мир и мирно решаване на конфликти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жivot в промените и отговорно гражданско поведение. 2. Подготвка на младите хора за мир и ненасилие. 3. Ефективно общуване – преодоляване на стрес и напрежение, отстояване на права, водене на преговори.
III. Гражданите, политиката, демокрацията	<ol style="list-style-type: none"> 1. Що е демокрация? 2. Европейска демокрация в България за управление в услуга на гражданите. 3. Политически модели на управление. 4. ЕС. България в ЕС. Ролята на България в ЕС.
IV. Гражданите, властта и държавата	<ol style="list-style-type: none"> 1. Политически системи.<ul style="list-style-type: none"> - Държавна власт - Държавно управление - Държавен апарат - Дипломация 2. Форми на държавно управление. 3. Форми на държавно устройство. 4. Държавни символи

V. Национална идентичност и различия в обществото	1. Нация и национална държава. Национална идентичност и групови идентичности. 2. Малцинства и образователни институции: регламентирано равноправие и фактически ограничения. 3. Толерантност, а не ксенофобия! 4. Нарушаване на човешките права по света: глад, бедност, деца-войници...
VI. Граждани, права и отговорности	1. Правата на човека и гражданска права. 2. Правата на човека и държавните институции: защита на правата на човека срещу ограничаването и нарушиането им от институциите. 3. Граждански форми на отстояване на човешките права. 4. Индивидуални и колективни права.
VII. България и светът	1. Европейска идентичност и „границите“ на Европа. 2. Глобализацията – тревоги и надежди. 3. Дилемата – универсализация или глобализация. 4. Аз, България и променящия се свят. 5. Глобалните проблеми и възможните решения.

ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ

Примерни теми

- Хранене. Гладуването и преяждането – ползи и вреди.
- Здравословно хранене и вредата от диетите: анорексия и болимия.
- COVID-19- дистанция, дезинфекция и дисциплина.
- Лична хигиена, облекло, външен вид.
- Физическо развитие и дееспособност.
- Психично здраве и личностно развитие.
- Сексуално здраве.
- Предпазване от употреба на психоактивни вещества.
- Вредата от мобилните устройства.
- Новият наркотик интернет – как да се спасим?
- Агресията в училище и извън него (опазване живота и здравето на децата и учениците, опазване на материалната база в училище и на обществени места).
- Екология и опазване на околната среда.
- Безопасно движение на улицата и пътя.
- Мамо, не пуши цигари, защото ....

ПСИХОФИЗИЧЕСКО И КОГНИТИВНО РАЗВИТИЕ

Примерни теми

- Щом не ме е донесъл щъркелът, тогава?

2. Кои събития от външния свят предизвикват реакция в мен?
3. Как да подобря общуването си с другите и да се откажа от лошите привички?
4. Какво знаем за зависимостите – алкохол, хазарт, наркотици?
5. Народопсихология: „С какъвто се събереш, такъв ставаш!”. Жертви ли сме на наказанията на родителите си?
6. Пътят между истината и лъжата. Последствията.
7. Любовта и уважението като духовни ценности. Омраза и завист.
8. Какво мисля за „правилата“:
<ul style="list-style-type: none"> - Трябва постоянно да съм напрек, за да не ме смачка този ужасен живот! - Трябва да полагам максимални усилия, за да се представя винаги в най-добра светлина! - Никой няма право на грешки. Ако човек сгреши, трябва да бъде жестоко наказан! - Трябва да държа хората на дистанция, за да не ме наранят! - Трябва да се представям само в най-добра светлина! - Трябва по всякакъв начин да се старая да си „пасна“ с другите (да се нагодя към другите)! - Трябва да успея на всяка цена!
9. Благотворителност.
10. Моята мечта е...
11. Аз нямам родители. Живея сам, в дом за деца, лишени от родителска грижа. За мен се грижи държавата...
12. Ценностите, които осмислят човешкия живот.
13. Какви качества трябва да притежава достойният човек?

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повишаване на личното самочувствие на обучаваните и формиране на умения и нагласи за участие в проблемите на класа, училището, обществото;
- Умения за активно участие в социалния и обществения живот на страната;
- Знания за здравословен начин на живот;
- Приобщаване към личните и обществени проблеми;
- Изграждане на собствена позиция по социално-значими въпроси и умения за изразяването ѝ;
- Перспективно мислене, отговорно отношение и положителни нагласи към хората и света като цяло;
- Умения за водене на социален диалог по наболели проблеми на училищно ниво, в семейството, обществото;
- Създаване на социални контакти;
- Знания за духовните и социалните ценности, интеркултурност;
- Изграждане на усет за индивидуалност;

V. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

I. ВЪЗПИТАВАНЕ В ТРАЙНИ НАВИЦИ ЗА ОТДАВАНЕ НА ПОЧИТ И ИЗРАЗ НА НАЦИОНАЛНОТО САМОСЪЗНАНИЕ

1. Определяне на училищни ритуали

- а) Всички официални празници, които се отбелязват в училището да започват с химна на Република България.
- б) На 15 септември и 30 юни всички ученици, педагогически специалисти и гости посрещат и изпращат училищното знаме, носено от знаменосец и двама асистенти, показали добри резултати в образователно възпитателния процес.
- в) официално раздаване на дипломи и свидетелства на зрелостниците
- в) награждаване на отличили се ученици и учители;
- г) поддържането на училищен кът и съхраняването на училищното знаме;
- д) честването на национални празници, на официалните празници, на дните на национални герои и будители, на празника на патрона на училището;

- Честване на деня на Свети Иван Рилски - празника на град Дупница;
- Честване на Деня на народните будители
- Коледен празник
- Честване на обесването на Васил Левски 19.02;
- Честване на 03.03 — Освобождението на България;
- Патронния празник на училището 12.04;
- Денят на самоуправлението на 09.05 — Ден на Европа;
- Тържествено честване на 24.05 — Ден на славянската писменост;
- Честване на 2-ри юни — ден на Ботев и на падналите за свободата на България;

2. Определяне на училищни символи и други отличителни знаци

- герб на училището
- почетен плакет и грамота
- летописна книга

VI. ПОДКРЕПА НА ИНИЦИАТИВНОСТТА И УЧАСТИЕТО НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ЧРЕЗ ПОДХОДЯЩИ ЗА ВЪЗРАСТТА ИМ ВКЛЮЧВАЩИ ДЕМОКРАТИЧНИ ПРАКТИКИ

1. Участие в Ученически съвет като форми на ученическо самоуправление;
2. Организиране на доброволчески дейности във и извън училище;
3. Поддържане на училищната интернет страница с информация за активното участие на учениците в различни изяви- конкурси, състезания, олимпиади, изложби, проекти
4. Организиране на училищни празници, кампании и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;

4.1.Подкрепящи здравето:

- 01. 12. - Световен Ден за Борба срещу СПИН- ежегодни мероприятия;

17. 05. - Национален Ден на спорта — да се отбележи в часовете по ФВС по преценка на преподавателите.

31. 05. - Световен Ден без тютюнопушене — беседа с презентации в ЧК

4.2 Подкрепящи толерантността:

- 16. 11. Международен Ден на толерантността — беседа в ЧК, изработване на таблица в часовете по изобразително изкуство. Световен ден за борба с тормоза в училище

4.3. Подкрепящи социалната чувствителност:

- 18. 11. - Световен Ден в памет на жертвите на катастрофи — мероприятия свързани с този ден.

4.4. Подкрепящи правата на човека - беседи в ЧК

4.5. Подкрепящи опазването на околната среда:

- 22. 03. - Световен ден на Земята (водата)

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

1. Всеки преподавател има право на избор на тема от учебната програма. При избора се има предвид възрастта на учениците и най-вече техният интерес към определена проблематика.
2. Основна форма на работа – дискусия. Други форми – казуси, анкети, изследвания, сбирки, ситуациянни игри, тематични презентации.
3. Основен принцип на работа – активност и дискусионност, които позволяват активно участие на учениците, възможности за изразяване на собствени ценности, нагласи, гледни точки.
4. Контрол по изпълнението на учебната програма се осъществява от директора на училището.